

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODINOVA:
GROB KAO ZIPKA ŽIVOTA

Grob je rodio život, uistinu je postao zipka života. Kršćanstvo se temelji na ovoj istini. Krist je uskrsnuo, pobijedio je smrt, opet je dao život smrti. To je pobjeda ljubavi i nade, to je ona ljubav koja je ponukala Sina Božjega da prihvati smrt, koja ga je učinila nijemim pred bičevanjem, tihim janjetom za vrijeme striženja, a sada eksplodira u svoj svojoj živahnosti i novosti života. Tama je noći osvijetljena preobraženom snagom uskrsnuća. Nikada se nije čulo u ljudskoj povijesti da se netko vratio u život, samo mi kršćani vjerujemo, propovijedamo, i to svjedočimo o Kristu. To je naša snaga, to je naša vjera. I u vremenima iskušenja, mi kršćani, nosimo u svojim srcima sigurnost da će i tama smrti postati zora i svjetlost nove energije (snage). I baš kao gorušičino zrno posijano u zemlju, sahranjeno grumenom zemlje, i da bi donijelo obilat rod, treba prije umrijeti. Ono nužno mora umrijeti, ali zatim donosi život i nadu. Krist je “nužno” umro, samo je on mogao donijeti mir na zemlju i to je učinio na junački način. Dao je samoga sebe kao otkupninu za naše grijeha. Kao gorušičino zrno dopustio je da ga ljudska mržnja pokopa, kao gorušičino zrno prihvatio je smrt, ali je ponovno rođeno, klas bogat i pun plodova (zrnja): spasenje za ljude svih vremena.

To je čudo Božje ljubavi. Prošla je zima, evo proljeća. Novi pupoljci života, nade, zajedništva. Nove snage, novi horizonti. Pustinje cvjetaju. Suša prestaje, rijeke žive vode teku da bi ugasile žeđ, sakupile, nahranile, oplodile. Ima nade za sve. Suha je grana procvjetala. Grob je prazan, ne zato što je tijelo Kristovo ukradeno, nego samo zato što ga je ljubav Očeva uskrisila. Smrt je pobijeđena. Novo snažno svjetlo pokaza se na horizontu i želi rasvijetliti svakog čovjeka, zamotati, obaviti, uvući, umiješati, svaku osjetljivost, stići svakoj tuzi, žalosti, utješiti svaki plač,

podići sve izgubljeno, dati snagu svim slabima, utješiti svaku žalost. Ovu pobjedu Krist ne čuva samo za sebe, nema tu potrebu, sudjeluje u njoj, dijeli je sa svakim čovjekom. Ali evo svatko od nje uzima, hraneći se njezinim dobročinstvima, njoj treba dati svjedočanstvo. Darove ove uskrsne pobjede ne smijemo sačuvati samo za sebe nego ih dijeliti i s drugima. Nitko od onih koji su shvatili da je Krist uskrsnuo, nije samo za sebe sačuvao ovu istinu. Niti Magdalena, prije nego što je vidjela i prepoznala uskrsnulog Krista, trči u grad Jeruzalem i naviješta. Ona žena, uzburkane moralne prošlosti, ne da se pobijediti svojom slabošću i krhkošću, nego promijenjena od istinitog susreta s Kristom, ide, propovijeda, svjedoči. Sami apostoli, najprije prestrašeni, zatvoreni, kukavice, prožeti svjetlom Uskrsnuloga promijenije se i, puni snage, otvaraju se novom životu. Svjedoče, cijenom krvi, da je Krist doista uskrsnuo.

U mnogim dijelovima svijeta, u tajni tolikih savjesti, nažalost, još vlada smrt. Zadaća je nas kršćana, očaranih svjetlom uskrsnulog Krista, kojega smo susreli i iskusili, postati govor, svjedočanstvo, svjetlo, onoga kojega smo upoznali. Iako smo zemljopisno udaljeni od ratnih žarišta, i ako nismo detaljno upoznati s mnogim mrtvim savjestima, isto je hitno da budemo nositelji života. I ako problemi i dileme, razilaženja i borbe onih koji ne uspijevaju riješiti vlastite patnje, i ako naše uši ne čuju plač onih koji su razočarani, traže pomoć, mi im trebamo darovati našu ljubav, našu brigu, naše posredovanje (intervenciju). I ako naše oči ne vide materijalno ljudsku bijedu, duhovnu, moralnu, radničku, mnogih koji traže azil, pomoć, rad, zdravlje, školovanje, ozdravljenje, mi trebamo intervenirati jer uskrsnuće pripada svima. Krist je uskrsnuo za svakog čovjeka, za svaku slabost, za svaku lomnost i krhkost. Ali traži i našu suradnju da bi stigao do svakog čovjeka.

DRUGA VAZMENA NEDJELJA:
“BLAŽENI KOJI NE VIDJEŠE, A VJERUJU!”

Mi bismo trebali pripadati ovoj kategoriji, budući da nismo vidjeli činjenicu uskrsnuća, ipak vjerujemo. Sigurno, ipak je istina da temeljimo svoju vjeru na dvijetisućljetnom propovijedanju Crkve, ali također stavljamo u igru svoju slobodu pristajanja i svojeg sudjelovanja. Isus hvali one koji vjeruju, a ne vide, što je tipično za čin vjere, to jest potpunog predanja.

Toma, naprotiv, traži vidjeti i dotaknuti, i zatim vjeruje. Ali u tom trenutku ne radi se više o vjeri, bilo je očito, nije više bio slobodan, nego je prisiljen činjenicama.

Isus ulazi u dvoranu Posljednje večere gdje su se apostoli sklonili zbog straha. Tamo ih je našao. Oni su zatvoreni i preplašeni. Ničemu nije služilo vrijeme kateheze, poučavanja, pranje nogu. Učenici nisu razumjeli, pobjegli su i sakrili se. Ali Isus im se ukaza. Ne kritizira ih. Daruje im mir i svoga Duha da bi mogli opraštati grijehe. Njima, grešnicima, prestrašenima, izdajnicima, Isus im povjerava dar opraštanja: «Onima kojima oprostite grijehe bit će im oprošteno, a onima kojima ne oprostite neće im biti oprošteno.» Ovaj jedinstveni dar, poseban i delikatan, stavljen je u ruke slabih koji su također grešnici i prije svih potrebni su oprostjenja.

Velika je tajna Božje ljubavi. Odbačen, izdan ne gubi hrabrosti, nego se zaputi da susretne čovjeka na njegovu putu. Bog dolazi da nas nađe, da nas posjeti u svim mjestima gdje se zatvaramo zbog straha da se izložimo, da se kompromitiramo, da svjedočimo. Uvijek je Gospodin koji čini prvi korak jer on uistinu ljubi. Ne boji se troška, ne računa, interesira ga naša osoba, naš život. Bog se ne smiruje sve dotle dok ne uđe u zajedništvo sa svojom djecom. Na sve je spreman, pa čak napustiti devedeset i devet ovaca u ovčinjaku i krenuti u potragu za onom koja se izgubila.

Teško je vjerovati, imati vjeru. To je borba. Važno je razumjeti da vjera nije nešto što se od nas rađa, nije nešto čemu mi dajemo odobrenje, ona se ne temelji na našoj sposobnosti, ona je ustvari otvaranje prema Nekomu. Ne pouzdajemo se u sebe, nego u Boga. “Proklet čovjek koji se uzda u čovjeka, i slabo tijelo smatra svojom mišicom, i čije se srce od Jahve odvraća. Jer on je kao drač u pustinji: ne osjeća kad je sreća na domaku, tavori dane u usahloj pustinji: u zemlji slanoj, nenastanjenoj. Blagoslovljen čovjek koji se uzda u Jahvu i kome je Jahve uzdanje. Nalik je na stablo zasađeno uz vodu što korijenje pušta k potoku: ne mora se ničeg bojati kad dođe žega, na njemu uvijek zelenilo ostaje. U sušnoj godini brigu ne brine, ne prestaje donositi plod” (Jer 17, 5 - 8). Ili : “Tko se uzda u Jahvu, on je kao brdo Sion: ne pomiće se, ostaje dovijeka” (Ps. 125, 1).

Vjera nije samo razumski čin, vjera je predanje a da i ne razumijemo, jer imam povjerenje u onoga koji mi govori, u svog sugovornika tim više kada je on Bog. Toma, nevjerni,

traži da vidi i da se dotakne jer ne vjeruje svjedočanstvu svojih prijatelja koji su mu rekli: "Vidjeli smo Gospodina!" Koliko smo se puta trudili svjedočiti, pripovijedati, uvjeriti druge u svoj izbor, koliko puta i mi pričamo da smo susreli Gospodina u bolesti, nevolji, u siromahu, u porazu, u trenutku obiteljskog mira, u profesiji, u tišini molitve i meditacije, ali drugi ne vjeruju, ostavljaju nas same, razočarani. Možda je slab način našeg svjedočanstva? Možda nismo sposobni uvjeriti druge? Nemamo oružje zavodljivosti ili umjetnost uvjeravanja? Možda je riječ o svemu tome, ali ne smijemo nikada prestati svjedočiti i pripovijedati, nikada se obeshrabriti, treba baciti sjeme, prije ili kasnije, nešto će niknuti. Jedna je stvar sigurna: čovjek, da bi pristao, treba se predati. Predati se znači ne gledati put, ne biti zabrinut, imati povjerenje jer ima netko tko misli na nas. Baš kao dijete u naručju majke. Ono ne gleda put, ne brine se da izbjegne opasnostima, ne misli što će jesti. Njegova sitost jest majčin zagrljaj. Tako mora biti i s nama ako želimo biti blaženi jer vjerujemo iako nismo vidjeli. Dosta nam je samo Bog. Njegov zagrljaj treba biti naša sitost. Baš kao i dijete u naručju majke. A Bog nam je više od majke!

TREĆA VAZMENA NEDJELJA:
"OSTANI S NAMA JER VEČER JE"

Ovo je zahtjev dvojice učenika iz Emausa, sela udaljenog od Jeruzalema oko 11 kilometara, koji se vraćaju kući poslije događaja Isusove osude, muke i smrti. Obeshrabreni, razočarani, jadni, tužni. I dok su putovali "Isus im se približi i pođe s njima. Ali prepoznati ga – bijaše uskraćeno njihovim očima" (Lk 13, 15 - 16). Razočaranje ne dopušta da se upozna istina, da se susretne druge, da se napravi zaokret. Samo kada radost rasvijetli njihovo lice i zagrije srce prepoznaše da je među njima Isus koji im se približio i putuje s njima zajedno prema Emausu, njihovu mjestu.

Postoji glasovita bezimena brazilska priča. Pripovijeda kako je jednog dana neki čovjek hodao uz obalu po pijesku i opazi da osim njegovih tragova postoje još i nečiji drugi tragovi. Njegova vjera uputila ga je da misli kako je to Božji trag koji ga je pratio. Dok je tako hodao, iznenada zapazi da je ostao samo njegov trag, a da je drugi trag nestao. Razočaran mislio je da ga je Bog

napustio zato što ga je zaboravio. Ali se jedan glas umiješa, onaj Božji, i tumači mu: “Dragi sine, griješiš, ono je bio trenutak kada sam te uzeo u naručje i hodao sam.”

Ovo je istina također i našega života. Kada se, ojađeni i obeshrabreni, zatvorimo u same sebe i, razočarani i poraženi, idemo prema malodušnosti, klonulosti, Bog nam je blizu, uzima na sebe naše slabosti, on nosi težinu naše žalosti, tuge. Svaki put kada iskusimo Božje očinstvo u nježnosti njegove majčinske ljubavi, on je taj koji nas prati na našem životnom putu. On “uspори svoje korake prema ritmu naših koraka” (Ermes Ronchi), eto što je sve sposoban učiniti. Baš kao jedan roditelj koji putuje sa sinom i prilagodi svoje korake nestabilnim i nesigurnim koracima sina. Tako se Bog ponaša s nama u svakoj situaciji. On želi da nam se daruje, da bude s nama, jer želi rasvijetliti, ozdraviti, zaviti, utješiti svaku našu nevolju i jad. Ali kao i učenici potrebna je promjena, otvoriti oči, prepoznati.

Pripovijedanje učenika iz Emausa, simbol svih nas, daje nam vidjeti njihovo obeshrabrenje na povratku svojoj kući. Njihova žalost toliko je velika da im zamrači razum i srce. Kada su se približili selu, pozvali su ga da ostane s njima i on to prihvaća. Ne samo da putuje s njima, nego ostaje s njima. Isusova prisutnost daje im stabilnost. Ali su ga tek prepoznali poslije lomljenja kruha. Tu gestu Isus je učinio u prigodi kada je “umnožio kruh” i na Veliki četvrtak u dvorani Posljednje večere.

I bratske geste daju odušak duši, prosvjetljuju također i najgoru tamu, ali iznad svega otvaraju oči. Konačno su se sjetili da je njihovo srce bilo drugačije, “gorjelo je”, kada su razgovarali s njim na putu. Poslije tog događaja odmah se vraćaju u Jeruzalem. Njihovo je srce toliko promijenjeno, toliko ispunjeno radošću i utjehom. Nema više tame u srcu, nego sunce. “Tužni bijeg postaje radosni trk; nema više noći, niti umora, niti udaljenosti, srce je zapaljeno, oči vide. Više ih ne zamara put, dišu dišući Krista, koji je na putu sa svakim čovjekom na putu” (Ermes Ronchi).

Ako su ti učenici svi mi, tada i mi moramo biti u obadvije prilike. U onoj tužno i razočaravajućoj, ali također i u onoj u trku prema drugima da bismo išli navijestiti, darovati ono što smo primili; ali prije svega treba imati vjeru. Tražiti od Gospodina da bude s nama, uživati i hraniti ovu prisutnost, hraniti je bratstvom, učiniti je dragocjenom s našim “lomljenjem kruha”. Podijeliti s braćom, primijetiti njihove patnje, bijede,

neodlučnosti, razočaranja, poraze i nositi sunce svjetlosti, toplinu ljubavi, miomirise bratstva. Tada, i samo tada, bit će proljeće, biti će život. Bit će eksplozija ljubavi sa svim svojim snažnim bojama.

ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA:
NE BOG OGRADA NEGO SLOBODNIH PAŠNJAKA

Četvrta nedjelja zove se i Nedjelja Dobrog Pastira i posvećena Danu molitve duhovnih zvanja svećenika i redovnika. Motiv je dan s tekstom evanđelja koji predstavlja Isusa koji za sebe kaže: “Ja sam dobar pastir.” Zna se da je Isus pastir, ali ne ovaca, nego naših duša. U smislu da se brine o našim slabostima, o našim potrebama, hrani nas, vodi nas, poznaje nas po imenu jednog po jednog. Ova pastoralna slika, u naše dane, može izgledati nesuvremena, zastarjela i ponižavajuća, ali u Isusovo vrijeme bijaše neposredan i rječit način da bi se izrazila briga, pažnja koju Bog ima za svoje ovce. “On ovce svoje zove imenom pa ih izvodi” (Iv 10,3). Vodi ih, on naprijed, a ovce nazad.

On zna kamo ih vodi. U evanđeljima se pripovijeda kako jednog dana “iziđe iz lađe, vidje silan svijet i sažali mu se jer bijahu kao ovce bez pastira pa ih stane poučavati u mnogočemu” (Mk 6,34). Baš zato što narod ima potrebu vođe, inače je kao stado bez pastira, on se stavlja na čelo voditi svoje stado. “Otvora kretanja i izmišlja putove, on je naprijed, a ne odostraga” (Ermes Ronchi). On zna naći nove putove, zna predložiti, voditi još nepoznatim stazama. Ali on ne šalje, nego prati. Ne izručuje ih drugima, on je sam tu, na čelu. Donosi sigurnost, može ga se zvati i pouzdati se u njega. Prisutan je. Kao sa starim narodom bijaše prisutan u šatoru koja podsjeća na povijest oslobođenja izraelskog naroda, tako je danas prisutan u svetohraništima po čitavom svijetu podsjećajući nas o daru svoje prisutnosti među narodom.

Psalam 23,1 - 4 kaže: “Gospodin je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam; na poljanama zelenim on mi daje odmora. Na vrutke me tihane vodi i krijepi dušu moju. Stazama pravim on me upravlja radi imena svojega. Pa da mi je i dolinom smrti proći, zla se ne bojim, jer si ti sa mnom. Tvoj štap i palica tvoja utjeha su meni.”

Ove riječi donose sigurnost da je Bog prisutan u našem životu također i u trenucima tame i osamljenosti. Kao pastir,

u trenutku opasnosti, brani svoje stado. Tako se Gospodina postavlja u našu obranu u trenutku iskušenja, osamljenosti, obeshrabrenja. U današnjem svijetu u kojemu nedostaju pravi učitelji i mudre vođe, imati sigurnost da je Bog s nama, da nas brani, s nama je na našim putovima, i na čelu našeg putovanja, doista daje sigurnost, ulijeva nadu, potiče želje za novim putovima. Baš kao Evanđelje prošle nedjelje koje nam predstavlja Isusa u društvu učenika iz Emausa.

Često se u ulicama velikih gradova nalazi natpis "Bog postoji". Na prvi pogled čini se da je to pozitivna poruka, ali nažalost iza toga se krije sasvim nešto drugo, naime da se tu u blizini može kupiti droga. Dakle ne radi se o objavljenom Bogu, Bogu vjere, nego bogu heroína ili drugih različitih vrsta droge. Dakle, riječ je o zamci. Bog koji zarobljuje, a ne oslobađa, bog uvijek i sve zahtjevniji na štetu vlastitog mira, harmonije, zdravlja. Skriveni bog, nevidljivi bog. Upravo sasvim suprotan od Boga pastira i vođe. Današnje Evanđelje zaključuje s drugim ohrabrujućim izrazom: "Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju." Dobro znamo da bi nam dao puninu ovoga života, oduzeo ga je sam sebi i umro je za sve nas. Bio je pastir koji se potpuno žrtvovao.

Sve se to nije samo dogodilo s izraelskim narodom, nego također i s Crkvom. Pastiri: papa, biskupi, svećenici, posvećeni ne čine ništa drugo nego su vođe koji danas vode na pašu narod Božji. Brinu se o nama, vode nas, opominju nas, čuvaju nas, brane nas. I to baš onako kako je činio Dobri Pastir, Isus. Eto zašto se slavi svjetski Dan molitve za zvanja, da nikada ne nedostaju osobe spremne da preuzmu vodstvo naroda Božjega, da budu, danas, znak njegove prisutnosti među nama.

PETA VAZMENA NEDJELJA:
KRIST JEDINI "POMORAC" KOJI PLOVI K OCU

U današnjem Evanđelju Isus se predstavlja i govori o sebi: "Ja sam Put, Istina i Život." Isus tvrdi: "ja sam"; identificira se (poistovjećuje se) s putem, istinom i životom. Sada, ako smo njegovi učenici ili nastojimo biti, nužno je za nas da se susretnemo s ovim putem i da ga prijedemo, da upoznamo ovu istinu i da je živimo, da iskusimo ovaj život i da ga živimo u punini. Istina je da ovu istinu Isus izgovara u intimnosti Cenakula gdje se sprema živjeti snažne trenutke zajedništva i

posebnog naučavanja. Oprat će noge apostolima. Razlomit će kruh “u noći u kojoj će biti izdan”, obećat će Duha Svetoga, ali prije svega darovat će samoga sebe u žrtvi za spasenja svih. Ne možemo razumjeti riječi evanđelja ove nedjelje ako ne uđemo i ne osjećamo se kod kuće u Cenakulu (sobi Posljednje večere). Riječi Isusove riječi su pozdrava, one su njegova oporuka. Ali još jednom nas iznenađuje bogatstvo njegova srca i želja darovati utjehu ljudskim ranama. Doista, evanđelje započinje posebnom nježnošću: “Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte!” (Iv 14,1). Onaj koji zaista ljubi, kao Isus, brine se za dobro ljubljenoga, također i u njegovu eventualnom nemiru. I donosi sigurnost, daruje zaštitu, pruža utočište. “U domu Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: ‘Idem pripremiti vam mjesto?’” (Iv 14,2).

Isus stavlja garanciju mira u ljudsko srce, donosi sigurnost utjehe u svakoj kušnji, popravlja sve bez iznimke. Ali također govori kakav treba biti način eksperimentiranja svega ovoga: njegova osoba koja je “put, istina i život”. Naši se putovi nužno moraju križati s Božjim putovima i Isus je pomorac koji nas uči putove koji nas sigurno vode k Ocu. Danas su vozači opremljeni tehničkom opremom koja pokazuje i prati vozača da izabere pravi put i stigne na određeni cilj. Tako s nama čini Isus pokazujući nam put koji vodi k Bogu. Prorok Izaija je rekao: “Jer misli vaše nisu moje misli i puti moji nisu vaši puti” (Iz 55,8). Trebamo preispitati naše putove, podanašnjiti naše misli da bismo na istu valnu dužinu stavili naš život s Božjim životom. Nastavlja prorok Izaija: “Nek bezbožnik put svoj ostavi, a zlikovac naume svoje. Nek se vrati Gospodu, koji će mu se smilovati, k Bogu našem jer je velikodušan u praštanju” (Iz 55,7). Ispravni put jest put učenika koji ide za svojim Učiteljem. “Ta na to ste pozvani jer i Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim” (1 Pt 2,21).

To isto vrijedi za istinu, druga Isusova identifikacija. Kršćanstvo nije ideologija, nije skladištenje vijesti, nije poznavanje filozofske istine, nego susret osobe: uskrsnuloga Krista. Imati iskustvo kao što su ga imali učenici iz Emausa, koji su sreli uskrsnulog Gospodina, s njim putovali i slušali njegovu riječ, s njim za stolom večerali i prepoznali ga u lomljenju kruha, ali i povratkom u Jeruzalem gdje su sve to javno svjedočili onima koje su susretali. Istina je uvijek jedinstvena i za sve ista: Bog ljubi svakoga od nas, a najveći je dokaz Isus Krist. Ovo je istina koja

mora ugrijati ljudsko srce, koja ga mora pratiti u trenucima sumnje, koja mu treba donositi utjehu u magli nesigurnosti i čvrstoću u trenucima slabosti, krhkosti, lomnosti ili sigurnost u nemirima. Ali također to vrijedi i za treću identifikaciju (poistovjećivanje): život. Pravi život nije samo biološki, sa svim svojim utjehama i sa svim svojim nagrdama. Pravi život jest onaj u Bogu. Pravi život jest onaj krsni život, koji nam donosi Boga kao Oca, a druge kao braću, a Crkvu kao majku. Bez ove istine čovjekov je život ugašen, i kao dan bez zore i zalaza, i kao ljubav bez zagrljaja, i kao želja bez ispunjenja, i kao put bez izlaza, i kao zapreka bez rješenja.

108

Prijeko je nužno imati iskustvo Krista da bismo rasvijetlili, ugrijali, utješili naše dane. On je jedini put kojim nam je ići i svjedočiti, jedina istina koju trebamo spoznati i iskusiti, jedini život koji trebamo otkriti i živjeti u punini. Tako ćemo stići k Ocu: Bogu. I Isus je put, ali i istina te iznad svega život. Jer, kako je Isus sam odgovorio Filipu: “Tko je vidio mene, vidio je i Oca...”

ŠESTA VAZMENA NEDJELJA: *SANJATI, DA BI SNOVI POSTALI STVARNOST*

Nastavlja se Isusov govor u intimnosti Cenakula, u sobi Posljednje večere. On govori svojim prijateljima, apostolima, koji teško razumiju Isusa, njegov način izražavanja i novog sadržaja. Prije svega govori o budućnosti koju oni ne poznaju. “I ja ću moliti Oca i on će vam dati drugog Branitelja” (Iv 14,16). Mi danas znamo da se radi o Duhu Svetomu koji im je obećan, ali oni ostaju zbunjeni i sumnjičavi. “Neću vas ostaviti kao siročad; doći ću k vama” (Iv 14,18). Mi znamo da govori o svom Uznesenju i povratku k Ocu, ali apostoli nisu mogli niti zamisliti ono o čemu Isus govori. “Još malo i svijet me neće vidjeti” (Iv 14,19). Drugi tajanstveni izraz. Još jedino mi danas znamo i razumijemo ono o čemu govori, ali apostoli se, naprotiv, pitaju o čemu govori i na što je ciljao, smjerao.

Apostolima je nedostajao dar Duha da im dadne sposobnost razumijevanja onoga o čemu govori Isus. Oni se nalaze u tami. Razum se ne otvara iako su imali želju razumjeti. Nije to govor koji treba razumjeti oštroumljem i intelektualnim umovanjem, nego ognjem i svjetlom Duha Svetoga koji bi ih svojom mudročću učinio suradnicima Gospodinove spasiteljske misije.

Postoje stvari u našem životu i u životima drugih, u povijesnim događajima i u osobama, koje nije moguće razumjeti niti psihološkom analizom, niti temeljitim proučavanjem kulture, niti dijagnostičkim istraživanjem; nego samo živahnom spremnošću Duha Svetoga. S osjetljivošću duše. "Bitno je nevidljivo očima", govorio je pisac Malog princa, Antoine de Saint-Exupéry. Eto zašto treba gledati svijet, druge, događaje očima srca. Mnogo puta postoje tolike stvari koje se ne kažu ustima, ne čuju ušima, nego se primijete jednim pogledom, grimasom, osmijehom. Toliki neverbalni izrazi, ali gestama popraćeni, opipljivi, samo se razumiju velikim srcem, širokom dušom. To je jezik ljubavi. Majka, i samo majka, razumije tako dobro svoje dijete jer shvaća s ljubavlju, koja razumije riječi nikad izrečene, želje nikad izražene, potrebe nikad očitovane.

Ono što Isus obećava svojim apostolima, oni ne shvaćaju, naprotiv, ostaju zbunjeni pred Kristovim obećanjima. Kao i mi kada život traži da ga slušamo u frekvencijama koje prije nismo upoznali. Kada patimo, kada smo pritiješnjeni, kada smo umorni ili izigrani događajima, tada se prepustimo malodušnosti, kada u nama više govori poraz od uspjeha, kada se u srce ugnijezde neobični osjećaji, tada je teško surađivati. Ali baš tada također i mi kao i apostoli imamo potrebu pojačanim povjerenjem onomu koji nam obećava rješenje i kaže nam da "ne budemo zabrinuti". I tako umireni s glasom Dobroga Pastira, potpomognuti riječima koje nas pozivaju da ne budemo zabrinuti trebamo se prepustiti suradnji. Trebamo se prepustiti snovima, kako piše autor Malog princa, kako bi snovi mogli postati stvarnost. Koja je stvarnost utješnija od one kojom nas je Krist obdario, a to je dar Duha Svetoga da bismo razumjeli ono što se samom inteligencijom ne može shvatiti? Ovo je prava stvarnost, nije plod sna, nego obećanje Sina Božjega. Duha Utješitelja. "Vi ga poznajete jer kod vas ostaje i u vama je" (Iv 14, 17). Ali je bitan, zbog toga je nevidljiv!

UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO:

"SVIJET VIŠE VJERUJE SVJEDOCIMA NEGO UČITELJIMA"

"Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji! Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!" (Mt 18 -20). Isus ovim riječima poziva jedanaest učenika, ne više

dvanaest jer Juda, izdajnik, nije više među dvanaesticom, a on će biti zamijenjen tek poslije Duhova. Isus prenosi svoju vlast na one koje je izabrao i njima povjerava svoju misiju: donijeti spasenje. Kako se sve ovo događa? Preko poziva, tj. misije: «Idite». Šalje ih za “poučavanje” i “krštavanje”.

Bog Otac poslao je na svijet svoga Jedinorođenoga Sina, koji, slušajući ga iako s naporom ali vjerno, preko svoje muke smrti i uskrsnuća pribavio je spasenje za svakog čovjeka. Dakle, ljudi su “već” spašeni, ali “ne još” svi kušaju ovo spasenje u svim vremenskim razdobljima u kojima se živi. Crkva koju je želio Krist hodajući u vremenu, bila je prisutna i živa u različitim razdobljima, preko apostola, najprije pape, a zatim biskupa nasljednika apostola, danas, treba učiniti vidljivom svakom stvorenju skupocjeno dobro spasenja pribavljenog od Krista koji je Pomazanik, poslan od Oca.

Po Uzašašću Krist se vraća Ocu jer je završio poslanje, misiju, ali traži od apostola da nastave u vremenu ispuniti ono zbog čega je došao. Učiti znači biti učitelji onome koji ne zna, koji ne traži. Mi bismo danas rekli, razumljivijim jezikom: katehizirati. Odgajati u vjeri. U svim župama postoje katehetski prijedlozi za sve uzraste i za sve situacije. Cilj je ovog poučavanja priprema za sakramente, ali i ne samo to. Djeca i mladi kroz katehezu se spremaju za primanje sakramenata kršćanske inicijacije: krštenja, krizme, pričesti. Zreli mladi pripremaju se za sakrament ženidbe. Ali zadaća poučavanja, za Crkvu, ne iscrpljuje se na ovaj način. Cilj kateheze nije samo priprema za sakramente, nego i pomoći otkriti i živjeti osobni izbor vjere. Danas se više voli govoriti o permanentnoj (stalnoj) katehezi, ili neprestanom praćenju za odgoj u vjeri i za vlastiti crkveni život.

Nitko i nikada - pa ni svećenici, redovnici, biskupi i laici - ne moraju osjećati da su već stigli i da se ne brinu za rast u vjeri, naprotiv svaki krštenik živi i svjestan je da je član Crkve, i da također ima zadaću druge poučavati, približiti ih vjeri, i da svjedoče vlastiti izbor. Svaki je krštenik kateheta svoje braće. Obitelj ima veoma važnu i nezamjenjivu ulogu s obzirom na odgoj u vjeri. Roditelji su prvi odgojitelji i prvi katehete svoje djece. Majka i otac moraju objasniti sinu ili kćeri zašto su ih krstili, što je krštenje, što je Crkva kojoj pripadaju jer su njezini članovi. Kad se ovo dogodi, ali nažalost to je rijetko, tada za župske katehete, koji drže vjeronauk, postaje lakše nastaviti odgoj u vjeri.

U jednoj Ezopovoj bajci priča se kako rakova majka kori raka da ne hoda na bok da se ne okrzne o mokru liticu, a on će joj: "Majko, ako želiš da naučim, ti uspravno hodaj, i ja, vidjevši te, učinit ću kao i ti." Ako želimo da nove generacije žive na određeni način, to ih moramo naučiti i to im moramo pokazati primjerom. Dakle svi odgojitelji: roditelji, katehete, učitelji pozvani su da poučavaju pokazujući dobar primjer. Uvijek je aktualna misao Pavla VI.: "Svijet više vjeruje svjedocima nego učiteljima i vjeruju učiteljima kada su u isto vrijeme i svjedoci."

Također i otkrivanje sakramenata, najprije krštenja, krizme i euharistije, oslobađajući ih od svega onoga što je neobično samom sakramentu – slavlja, objedi, skupocjeni darovi, mnogobrojni gosti, skupocjena odjeća – može biti način evangelizacije i potvrditi Isusov poziv za "poučavanje i krštavanje". Uzašašće Isusovo nije toliko gledanje gore, uvis, da bismo vidjeli njegovo fizičko udaljavanje od nas, nego da se više trudimo kako dostojno i kršćanski živjeti. S nogama na zemlji. Teško je, ali Isus nam daje sigurnost: "I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta" (Mt 28, 20).

NEDJELJA DUHOVA:
SNAGA NEVIDLJIVE PRISUTNOSTI

Isus je više puta ponavljao: "Neću vas ostaviti siročadima". Dakle, kako je obećao, poslije Uzašašća, poslao im je Duha Svetoga. Apostoli, u zajedništvu s Marijom majkom Isusovom, skupili su se na molitvu u Cenakulu, u sobi Posljednje večere, na brdu Sionu u Jeruzalemu. U zajedničkoj bratskoj molitvi očekivali su obećani dar. Na Duhove, pedeset dana poslije Uskrsa, konačno "eto iznenada šuma s neba kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti" (Dj 2,2 - 4).

Sv. Bazilije Veliki, biskup, u raspravi *O Duhu Svetomu* tumači, sa snažnom slikom istinu ovog dara i njegova očitovanja i kaže da je po naravi neshvatljiv i da se može zamijetiti njegovom dobrotom. Sve ispunja vlastitom snagom, ali se očituje samo onima koji su ga dostojni. I njima se daruje u istoj mjeri, ali im se daruje s obzirom na snagu njihove vjere... Na njemu svi participiraju, ali on ostaje cjelovit, na isti način kao i zrake

svjetlosti... Tako i Duh Sveti, iako je prisutan u svakomu od njih onako kao da je prisutan u samo jednome. Svima daruje potpunu i dovoljnu milost.

Dakle, sve od krštenja, svaki je od nas bio ispunjen ovim darom. Od krštenja nosimo u sebi dah Božji. Apostoli su se skrivali i zabarikadirali od straha, a kad su primili Duha Svetoga, tada su se promijenili, transformirali. Propovijedaju, svjedoče, izazivaju. Od prestrašenih postaju neustrašivi; iz zatvorenog prostora izlaze na trg; od osobne molitve prelaze na svjedočenje i propovijedanje. Duh ih “preoblikuje”, mijenja. Strah postaje životna snaga svjedočenja sve do mučeništva. Otvara se njihov um i njihovo srce. Rastvaraju vrata, pobjeđuju strahove, izlažu se i govore svojim jezikom, a svi ih razumiju iako dolaze iz različitih jezičnih predjela, krajeva. Univerzalan govor. Nije više riječ o dijalektnom govoru, nego univerzalnom. Svi razumiju, svi su u zanosu, svi sudjeluju, a svatko sa svojim emocijama. To je univerzalni govor ljudskoga duha koji nema niti može imati granice bilo geografske bilo emocionalne.

Na Uskrs, Isus se ukazao apostolima zatvorenima u Cenakulu, u sobi Posljednje večere, i dade im Duha. Evanđelje kaže: “dahne” u njih. Također i mi zatvoreni u naše egoizme, u naše sheme, u naše torove, u naše mučne prostore, imamo potrebu “otvoriti, još više rastvoriti” vrata našega srca ovoj transformirajućoj, pobožanstvenjenoj snazi koju nam Duh može dati. Također i mi, pobjeđujući strahove, otpore, stidljivosti, trebamo otvoriti usta za navještaj, širom otvoriti ruke za prihvaćanje. Trebamo izići iz svojih bijednih stanova, iz svojih egoističnih izoliranosti, iz svojih uskih pogleda, iz svojih skučenih programa i otvoriti se suradnji onoj životnoj snazi koja je bila upisana iz daha Božjega u naše svijesti i naše savjesti. Mi koji smo sposobni samo proizvesti smrtne veze, zatvorenost, interese, nadmoćnost, nejednakost, diskriminacije, netolerancije, trebamo naučiti biti stvaraoci. Bog nas zove da dišemo, darujem život, da ga rađamo s praštanjem, s razumijevanjem, s univerzalnim jezikom ljubavi i bratstva: život, nada, radost, unapređenje. Nismo sami sposobni, priznajmo to i ispovjedimo to, odložimo nagađanja, predviđanja, prihvatimo s poučljivošću, zazovimo sa snagom, prihvatimo s poniznošću dar Nevidljivoga Prisutnoga. On će se nastaniti u nama, preobraziti nas, usmjeriti nas, očitovat će nam Boga. Jer on je Bog.

PRESVETO TROJSTVO:
*JEDINSTVO U RAZLIČITOSTI,
RAZLIČITOST U JEDINSTVU*

I tako se može govoriti o Trojstvu, ali ne samo tako. Ipak postoji jedan način koji, više od drugih, priča o Bogu na prihvatljiv način, dakle vjerodostojno i moguće: a to je ljubav kao odnos, ljubav kao zajedništvo, ljubav kao izvor svakog djelovanja. Ovo je Trojstvo: Bog u zajedničkom odnosu: Otac, Sin i Duh koji ne ostaju zatvoreni u sebi samima, nego upozoravaju na nužnost da se daruju, da se otvore, da dostignu druge, baš onako kako to traži ljubav. "Bez ljubavi nijedna katedra, profesura, ne može navijestiti Boga" (Ermes Ronchi). Bez ljubavi postoji nijema katedra, glazba bez simfonije, nebo bez sunca, ljubav bez uzajamnosti.

Kako ocean sadržava sve kanaliće, potočiće, rijeke, koji se u njega ulijevaju, tako u oceanu ljubavi Trojedinoga Boga postoje izvori svih tipova zajedništva, odnosa koje čovjek na njegovu sliku uspijeva ostvariti i živjeti. Dobrota, ljubav, zajedništvo, interpersonalni odnos uvijek su u pluralu: barem ja i ti. A Bog baš ovo: Ja Otac, Ti Sin, Mi s Duhom Svetim. Ovo je izvor, ovo je ogledalo, ovo je istina. Ovdje trebamo piti. Ovdje se trebamo gledati u zrcalu. Ova nas istina treba rasvijetliti.

U Bogu je vječni zagrljaj ljubavi i zajedništva, međusobnog slavlja i prihvaćanja, osobnog darivanja i obogaćivanje s prisutnošću drugih. Raznolikost, to je stil i izvor, zajednički život jest program i napor, zajedništvo je cilj. Dakle Bog nije blažena osamljenost, nego traženo, darovano, međusobno i bolno zajedništvo. Moje dobro također je i onoga koga ljubim jer mi je sličan, kojega prihvaćam jer je različit, kojega razumijem jer opraštam. Oduzimam sebi jer dijelim, pomažem jer u drugima vidim brata, oduzimam si da bih dao. Sve je ovo dinamizam ljubavi koja se daje jer ljubav rađa, plodna je. Ljubav u sebi sadržava snagu širenja koja ima mir kada hrani, daruje, odlikuje, razumije, dijeli. Osamljena ljubav jest bolesna ljubav, ljubav koja se zatvara jest ljubav koja umire.

Najveća je ljubav baš ona koja ne traži da bude ljubljena, nego riskira da bude odbačena. I Bog je često odbačen, psovan, isključen, ali zbog toga se ne osvećuje ili prisiljava. Zna čekati. Poznaje duga vremena, prilagodi se čovjekovu nemaru i njegovoj

sporosti i tvrdoći srca. Strpljivost je uvijek upisana i prisutna na partituri Božje simfonije.

Danas slaviti Presveto Trojstvo za nas sigurno znači nadahnuti se na njegovu životu u odnosu i nositi u našim gestama, u našim izborima, u našem ponašanju i osjećajima one Boga Oca koji ljubi čovječanstvo uvijek i posvuda. Znači nadahnuti se na Bogu Sinu koji sluša i ostvaruje nacrt spasenja koji mu je otac dao. Znači nadahnuti se na Duhu Svetomu koji oživljuje bez prestanka život hodočasničke Crkve u vremenu i daruje živahnost i novost svoje jedinstvene i nepodijeljene ljubavi Božje. Svi se moramo napiti iz tog izvora najčistije vode. Boga ne možemo toliko shvatiti umom koliko živeći s prihvaćanjem i svjedočanstvom. Dopustiti da živi u nama u zajedništvu ljubavi. Biti, svatko od nas, zajednica s Bogom. Prava ljubav uvijek je u višestrukosti. I samo s Bogom postoji višestrukost i jedinstvo.

PRESVETO TIJELO I KRV KRISTOVA – TIJELOVO:
EUHARISTIJA: BOG NA DOHVAT RUKE

“Tijelo Kristovo”, kaže sveti službenik onima koji se približe euharistijskoj gozbi. Tko se pričesti, odgovori: “Amen”, tj. “Da, tako je, slažem se.” To je veliki čin vjere u Kristovu prisutnost u posvećenoj hostiji. I prima se na ruku živa prisutnost, stvarna i bitna Boga Oca, Sina i Duha Svetoga. Doista je istina: Bog nadomak ruci. Bog koji dopušta da se stavi u naše ruke i tako postaju ruke pune Boga. On se povjerava nama, predaje se potpuno, polaže se na dlan naše ruke. Baš kao Marija, njegova majka, “položi ga u jaslje”. Tamo je bila hrana za životinje i Bog se dopušta položiti u nju. On, u našim rukama, postaje hrana naše duše. Koje otajstvo bogatstva, čuđenja, potpunosti. Bog se ne boji slabosti čovjeka, naprotiv, trči mu ususret i polaže se na naše ruke. Za razliku od nas koji se bojimo njegove svemogućnosti i ne dopuštamo da nas primi u svoje srce. Ipak mi smo njega potrebni, a on nas nije potreban.

Bog se daruje hrapavim rukama seljaka, kao i onim plemenitih umjetnika, onim brižno njegovanim rukama, ali također i onim istrošenih kućanica, i onim snažnih mladića i onim slabih starca. Bog se svima daruje, i svima na isti i potpuni način. Ne pravi razlike, ne daruje se na proporcionalan način s obzirom na stečene zasluge. Svima sve.

Ne samo da euharistija znači dar Božji nama, nego također on postaje zatvoreni da bi nas nahranio u trenutcima gladi, osamljenosti, slabosti. Svetohraništa koja su u svim crkvama na svijetu sjećaju nas ove gore izrečene istine: Bog je uvijek s nama prisutan u euharistiji koja se čuva u svetohraništima. On, vječan, postaje Imanentan, Prisutan, Strpljiv koji čeka našu glad za njim. Možemo se uvijek i bilo kada povjeriti njegovoj raspoloživosti.

Crvena svjetiljka, postavljena sa strane svetohraništa, koja pokazuje prisutnost Presvetog Sakramenta, nikada ne postaje zelena da bismo otišli, nego nas zadržava, svojom crvenom bojom, da bi nam darovala sama sebe. Euharistija je pupčana vrpca, Bog, Crkva-zajednica, i mi koji hranimo naš život. Krist, Gospodin svetohraništa, prima i grli svakoga živog čovjeka koji mu se približi.

Ali euharistija ne treba niti može samo značiti isključivo prihvaćanje. Bog u našim rukama da nas hrani. Ona je škola ljubavi. Euharistija je najviši vrh, Mount Everest ljubavi Božje. "Zato, ne može niti treba biti, euharistija, nepokretni susjed našega života, nego duša našeg postojanja, podrška, hrana i kruh života, ono istinito, a ne ono varljivo, trenutnih i prolaznih radosti" (don Tonino Bello).

Nažalost, više puta lakše je slaviti euharistiju u obredu nego u životu. Danas postoje svetohraništa neugodne osamljenosti, potrebe, siromaštva, patnje, boli; i tu je Krist koji nas čeka koji se želi staviti u naše ruke, one ruke koje će postati pomoć, podrška, ohrabrenje. Ovo za nas treba značiti razlomiti kruh i slaviti euharistiju. Ovo za nas danas znači, "ovo činite na moju uspomenu": ne samo obred, nego konkretni čin; ne samo riječi, nego darivanje sebe; to je bilo učenje božanskog Učitelja. Ne zapovijeda nam da govorimo toliko Misa, koliko da razlomimo našu egzistenciju kako je on učinio! Euharistija je gozba bratstva, suodgovornosti, stol zajedničkog života. Tada, i samo tada, euharistija će postati ne samo izvor i model kršćanskog zajedništva, ne siromašni lazari prisiljeni skupljati mrvice pod stolovima bogataša. Bog se daruje u ruke svih da bi svakoga osobno podsjetio da objema rukama darujemo ako jednom rukom primamo.

(Priredio Petar Milanović-Trafo prema: Benito Giorgetta, *Il Vangelo strabico*, Anno 'A', Messaggero, Padova, 2010.)